Ч. 189 Четвер 24 Серпня (5 Вересня) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Рух виборчий.

Дня 2 вересня відбуло ся засїдане Головного руского Комітету виборчого, на котрім принято до відомости справозданя комітетів повітових і мужів довіря. Слїдуюче засїдане відбуде ся дня 7-ого о годинї 4 по полудни.

Підписанї мають честь запросити всїх виборців з меншої посїлости староміского повіта на передвиборчі збори до Старого міста на день 17-ого вересня на 12 годину в полудне в цїли поставленя кандидата на посла до краевого сойму. Наміряючі убігатись о посольский мандат зволять на сих зборах явити ся і перед виборцями свое політичне віроісповідане висказати.

Старе місто дня 22 серпня 1895. Юрий Гладилович. — Іван Яворский. — Михайло Зубрицкий. — Ілия Лїниньский з Лїнинки малої. — Петро Витошиньский.

Про рух виборчий в Самбірщинї доносять до „Буковини“, що тамошнї москвофіли скликали були ще давнїйше збір, нїби то загальний, Русинів і вибрали комітет для вибору посла до сойму — чисто москвофільский під проводом адвоката Гумецкого із Самбора та поставили на кандидата того-ж Гумецкого. Русини з народного сторонництва скликали довірочний збір своїх людий в цїли порозуміня що-до кандидата на посла до сойму на 29 серпня в Самборі. Та як-же здивовали ся, коли там явили ся також адвокат Гумецкий і о. Марков, рідний брат редактора „Галичанина“, сотрудник з Райтерович. А стало ся то в сей спосіб, що радикал Михась, війт із Морозович, котрий жие в великій дружбі із адвокатом Гумецким, покликав Гумецкого на збори, а Гумецкий зловив на улици отця Маркова і втягнув его на збори, щоби розбити працю Русинів народного сторонництва. Сї два господинове були причиною, що Русини не могли нїчо користного урадити, бо они забирали слово, а не можна було їх за двері видрулити, бо селяни і шляхтичі, що були на зборах, не розуміли би змислу того видруленя і могли би виступити против Русинів народного сторонництва. В Самбірщинї е Поляків до 45 процент. Длятого-ж то від початку конституциї майже все виходив тут яко посол кандидат Поляків. І сего разу не буде инакше. Згаданий в горі москвофіл не мае жадного вигляду, щоби яко посол перейшов; і длятого то він думае висунути яко кандидата на посла якого селянина. Русини народного сторонництва годили ся в тім, щоби кандидатом на посла поставити п. Титка Реваковича, радника суду і начальника суду повітового в Підбужи. Однак п. Т. Ревакович осьвідчив, що кандидатури не прийме.

Лишають ся отже кандидати польскої сторони. Суть то пп. Серватовский, Тележиньский і Созаньский, всї три властителї більших посїлостий. (Альойзий Тележиньский е ще и інжиніром зелїзницї у Львові). Серватовский і Созаньский держать ся теориї противної розвоеви руского народу в народнім і культурнім взглядї.

Третий кандидат Поляк, п. Альойзий Тележиньский, е Поляком, що нїколи не заперечував і не заперечуе народних прав, які рускому народови яко народови належать ся. Знаю его від 1870-их років і він все стоїть що-до нашого народа на тім становищи, що нашому народови треба всї права народнї признати. Москвофіли виступлять всї, як один муж, против кандидатури п. Тележиньского — длятого, бо они знають, що п. Тележиньский е рішучим прихильником народного і культурного розвою Руси, а рішучим противником омосковщеня Руси. В інтересї доброї долї як Русинів так і Поляків, щоби й Русини і Поляки дали свої голоси на п. Альойзия Тележиньского.

До „Дїла“ пишуть з Підгаеччини: В нашім повітї, як відомо, вже на довго перед розписанем виборів проголосив збір виборців дра Савчака его кандидатуру, коли др. Савчак здав в Підгайцях основно справу з своеї посольскої дїяльности в минувшій каденциї сойму. І кандидатура дра Савчака — едина серіозна в повітї. Видвигнене супротив неї кандидатури маршалка Литиньского виглядае просто на „шопку“ інсценовану підгаецкою міско-повітовою клїкою. Кажуть, що самому п. Литиньскому маркотно, що его особу втягнено в тоту „шопку“. В четвер 29-ого серпня відбув ся передвиборчий збір Русинів, на котрий прибуло много селян і руска інтеліґенция та й завязали комітет повітовий і одноголосно поставили кандидатуру дра Дамяна Савчака.

З Калуского пишуть до „Галичанина“:

„Дня 25 с. м. відбув ся у Вістовій передвиборчий збір при участи селян і духовеньства. Рішено одноголосно поставити кандидатуру п. Мих. Бачиньского нотаря в Калуши. Рівночасно вибрано тїснїйший комітет з 6 осіб, до котрого увійшли: о. Ал. Петрович з Каменя яко голова, о. Ів. Ковак з Підгорок і селяни Ром. Романів з Мостищ, Вас. Петрів з Підмихайля і Ів. Федюшка з Войнилова, вкінци п. Левицкий, вислужений учитель з Ясеня“.

До сего додае „Дїло“ такий коментар:

---

24)

БІДНИЙ МАРКИЛЬ.

Відзначена нагородою новеля Т. Комбого

(Переклад з француского).

(Дальше.)

Коли в годину пізнїйше концерт скінчив ся, шепнув Маркиль щось свому ласкавому директорови до уха, вийшов з парку і пустив ся урадований в души і легким кроком в дорогу на улюблену гору.

Хребтом гори ішла границя. На францускім боцї знав Маркиль стежки мало, але всетаки ішов досить добре, бо піднимаючись в гору держав ся вже на полудневий захід. Коби лиш вийшов на вершок, а звідтам вже би на певно лїпше визнав ся. На вежи недалекої церкви вибила як-раз одинайцята година. Маркиль пристанув, щоби послухати, котра бе година, а коли ударило послїдний раз, настала знов навкруги него глубока тишина. Він пустив ся чим скорше дальше — ще десять мінут і міг вже був вийти на сам вершок.

Нараз здавало ся ему, як би десь здалека почулись якісь голоси та як би хтось таки виразно казав комусь стояти; зараз по тім поніс ся по лїсї лоскіт з батога. Ізза густих корчів не міг він майже нїчого видїти. Розігнувши галузе побачив він добре ему знаний ліс, до котрого, як ему здавало ся, ще досить далеко. Маркиль зачув знову, що хтось кликав, щоби стояти, але сим разом вже значно близше.

— Стійте! прокляті пачкарі!

На горі показав ся драбинастий віз, котрий тягнула пара сильних коний, а Маркиль пізнав зараз, що то віз і конї з хутора в черемшинї. За дві мінути станув вже віз може на два кроки від того місця, де стояв Маркиль.

— Здоймайте хлопцї! — розказував чоловік на возї. — Конї не можуть вже дальше. Беріть кілько хто може, і ховайтесь аж они перейдуть. Маемо ще пять мінут часу.

Може яких шість хлопів з'явило ся по обох боках воза; видко, що бігли за ним, бо були дуже задихані. В одній хвили взяв кождий з них на плечі по сирови, що важив може сотнар і щезли на право і на лїво в лїсї.

— А стережіть ся! — відозвав ся проводир, котрим був Феликс Пренель у власній особі. — Ховайтесь! Я би заложив ся, що они такі дурні, що будуть просто сюди бічи!

В тій же хвили, коли він сїпнув віжками, випав ему батіг з руки і покотив ся спадистим боком дороги в долину. Маркиль прискочив зараз, підняв батіг і подав его селянинови.

— То я, ґаздо — сказав він.

— А бодай же тебе!... Ну, коли ти вже тут, то сїдай борше; можеш стануги менї в пригодї.

Задержались всего може дві мінути. Конї тепер добре сїпнули, а що віз став значно лекший, то й покотив ся, що лиш за ним закурилось.

— Тепер ми вже безпечні — сказав Феликс Пренель.

— По третий раз: Стійте! а нї, то стріляемо!

Та загроза з недальшого як на пятьдесять кроків віддаленя.

— Менї то й не в голові; я собі їду дальше! Стріляйте коли хочете!

Він затяв лиш конї у відповіди на то. Але й урядники митові не лишили его без відповіди, бо в тій хвили засвистали кулї.

— Схилїть ся, ґаздо! — сказав Маркиль і зараз по тім говорив дальше: Чуете, як волочить ся гальма? Она нас спинить! Може би я еї як підтягнув!

Ледви що він нахилив ся поза плечима ґазди з воза за гальмою, як вже й захитав ся, йойкнув і упав до воза.

— А то прокляті злодюги! — крикнув ґазда. — Бідний хлопчище дістав другою кулею! Маркилю!

І держачи добре конї в руках вхопив він Маркиля за руку.

— Омлїв, коли не що гіршого! Тепер же треба гнати, щоби аж іскри сипали ся, доки аж не доїду до якого села, де есть доктор!

При тім старав ся він вільною рукою під-

Комітет сей — після наших зовсїм певних інформаций — завязано лише в тій цїли, щоби шкодити кандидатурі п. Романчука, за котрою заявить ся — з маленькими вимками — загал селян, бо о тім, щоби кандидатура п. Бачиньского мала шанси, нїхто на серіо не думає. Взагалї москвофіли всюда виступають ворожо против кандидатур народовцїв, а „Галичанин“ видав своїм послушникам на провінциї паролю, щоби навіть там, де би стояли кандидатури народовця і радикала — т. зв. „старі“ підпирали радикала против народовця! Звертаємо на се увагу всїх народовцїв в краю. (Трохи за пізно взяло ся „Дїло“ звертати увагу народовцїв! Було тогди звертати увагу, коли п. Романчук витягав руку до тих самих москвофілів і брав їх собі за мужів довіря, котрі своїм послушникам на провінциї видають тепер паролю против него. Та нехайби й „Дїло“ само собі звернуло увагу, що іде рука в руку з тими людьми навіть в теперішній акциї виборчій, як доказують дописи з Перемишля і бучацкого повіта та й другі).

До „Галичанина“ доносять, що в Калущинї виринула кандидатура о. Николая Рожаньского, декана і приходника в Мостищах.

З Золочівщини доносять, що дотеперішний тамошний посол з курії громад сільских рад. Рожанковский рішучо зрік ся мандату, а на его місце кандидує о. Данило Таначкевич з Закомаря. З польской сторони, як звістно, кандидують там міністра Яворского.

В Коломийщинї виступає против радикального кандидата д-ра Окуневского, москвофільский кандидат др. Дудикевич. Кандидатура д-ра Даниловича стоїть в Городенщинї.

З Богородчаньского доносять до Gaz. Narod.: Крім кандидата п. Йосифа Шелїньского, маршалка ради повітової і зі сторони руской п. Кульчицкого, начальника суду, порушено тут кандидатуру п. Генриха Потворовского, властителя Радча; п. Потворовский однакож предложеня не приняв і не кандидує. — З Надвірняньского пишуть до „Дїла“: В нашім повітї о руху виборчім так як би не чувати, бо одиноким кандидатом єсть дотеперішний посол і маршалок повіту крил. о. Корнило Мандичевский. Позаяк і з польской сторони не вийшла ніяка инша кандидатура, то Русини постановили не завязувати комітету, а тілько окликати кандидатом на посла о. Корнила Мандичевского, котрого вибір майже запевнений.

З Тернополя доносять до Gaz. Narod., що п. Погорецкий постановив не кандидувати, щоби через то не занедбувати принятих на себе обовязків бурмістра. Здає ся також, що й п. Криницкий не буде кандидувати. Повіставали би отже ще лиш дві кандидатури: адвоката дра Тшцїнецкого і нотаря дра Німентовского. На недїльні збори демократичних виборцїв, котрі відбули ся в сали Sokoł-а, явило ся ледви 100 осіб і предсїдательство обняв сам кандидат др. Тшцїнецкий а відтак адв. др. Шварц роздав лїсту будучого комітету, на котрій були умiщені імена 15 Поляків, 15 Русинів і 15 жидів. Учитель п. Шафран інтерпелював для чого на ту лїсту не вписано нїякого учителя. На то відповів ему п. Шварц, що комітет руководячись демократичними засадами не хоче мати урядників державних в акциї виборчій. Секретарем вибрано міщанина п. Остапюка і остаточно ухвалено предложену лїсту і постановлено уважати комітет завязаний маґістратом за нелеґальний.

З городеньского повіта доносять до Kur. Lwowsk-ого, що дня 28 серпня відбули ся в Хотимири передвиборчі збори при участи 100 селян. По промові дра Даниловича і кількох селян заявили ся збори однодушно підпирати кандидатуру дра Даниловича.

З Лиська пишуть до „Галичанина“, що в тамошнім повітї виринули первістно дві рускі кандидатури: Романа Яминьского, радника судового в Сяноцї і о. Киприяна Ясеницкого, приходника в Балигородї. Обширнїйший виборчий комітет, завязаний заходами дра Струминьского, адвоката в Лїську, поставив кандидатом рад. Яминьского, а приняв до відомости зречене ся кандидатури о. Ясеницкого. З польскої сторони стоїть кандидатура дотеперішного посла п. Йосифа Віктора.

Перегляд полїтичний.

Речинець виборів до віденьскої ради громадскої ще остаточно не розписаний, але зачувати, що вибори в третої курії відбудуть ся вже 17 с. м. з другої 23, а з першої 26 с. м. Вибори сї будуть мабуть рішати також о дальшім становищи і силї нїмецкої партиї ліберальної.

Королеви сербскому лучила ся в Біярриц підчас купелї в мори пригода; мало що не утопив ся. З нагоди его виратованя відбула ся в Бїлградї манїфестация торжественна. Король має сего тиждня вернути до Бїлграду.

„Свобода“ орґан партиї Стамболова і „Народні Права“ орґан партиї Радославова виступають против нової проґрами Цанкова і заявляють, що нове висланє депутациї до Росиї не придасть ся до нїчого, скоро ще не звісні результати попередної депутациї.

Новинки.

Львів дня 4 вересня 1895

— Іменованя. П. Намістник іменував оглядачів звірят і звірячих продуктів: Теоф. Дзюржиньского і Ант. Шиманьского ц. к. повітовими ветеринарями, а ветеринарів: Люд. Невольскевича, Евс. Нестайка і Тавхима Гамермана оглядачами звірят і звірячих продуктів.

— Є. Е. п. Намістник ґр. Казимир Баденї повернув вчера пополудни поспішним поїздом з Перемишля до Львова. — Рівночасно повернув вчера пополудни поспішним поїздом з Перемишля п. Віцепрезидент краєвої Ради шкільної др. Мих. Бобжиньский.

— Начальний директор почт і телєґрафів в Галичинї радник двора п. Сеферович повернув з відпустки і обіймив урядоване.

няти Маркиля і приперти до себе, щоби ним не дуже трясло на возї.

— Алеж бо й темно поміж деревами! Не можу навіть видїти, звідки ему кров тече! Та бо чого він десь як раз нинї мусїв менї влїзти в дорогу, коли я гадав, що він десь в глубокій Росиї! А таки як би не він, то я би був дістав кулею в плечі!

Аж мороз пішов ему по тїлї на саму згадку.

Та чей бідний хлопчище ще не згине! Але тогди, аби мене так по тій правдї вхопило, як я ще буду ему противний!

Маркиль все ще не рушав ся. То щастєм було для него, що він стратив притомність, бо віз на каменистій дорозї тряс страшенно і его було би дуже болїло.

Урядників митових вже давно не було чого бояти ся. Они, здаєсь, перестали гнатись, а перешукували ліс за укритою контрабандою. Феликс Пренель журив ся тепер то Маркилем, то зі страхом думав о тім, що стало ся з сиром.

— А то нещаслива ніч! — думав він собі. — Як то могло стати ся, що нас витропили „зелені паничі“? Та-ж то перший раз, що ми пустили ся попри лїм! Коли вже спершу не удало ся, то они готові ще й вислїдити хлопців в лїсї. Хто знає, чи й один сир дасть ся уратувати! Все заберуть або знищать. А бідному Маркилеви зробили діру, котру треба якось залатати. Треба буде заплатити докторови, аптикареви, за шарпє та Бог знає ще за що! А що на то все скаже Тереня! То найгірше! Коби не то, що він за мене дістав кулю, то я би ему добре змив голову, скоро-б він отворив очи!

Зараз по тім доїхав він до села, а з коний аж текло, коли віз станув перед помешканем лїкаря. Феликс Пренель злїз і з цїлої сили став дзвонити у нічний дзвінок.

— Що там такого — відозвав ся якийсь голос з вікна у присподі.

— Конечна потреба! Борзо, пане доктор! Та ще прошу вас красненько, поможіть менї здоймити недужого з воза і занести до хати.

За кілька хвиль отворив доктор двері від хати. Оба мужчини здоймили осторожно все ще безпритомного Маркиля.

— Ви менї казали, що то якийсь недужий, а то пострілений — відозвав ся доктор зморщивши чоло.

— Мала пачкарска пригода, пане доктор; я вам все опісля розкажу.

Маркиля положили на софу, розібрали і лїкар став оглядати рану.

— Чи небезпечна? — спитав Феликс Пренель зі страхом.

— Коли не прийде горячка, то рана не єсть смертельна. Ото дивіть ся, дістав кулею саме під лопатку; ще лиш два цалї на лїво, то був би дістав в сам хребет — а тогди пропало! Але яким він прийде до памяти, то вийму з него кулю. Ви будете подавати менї інструменти.

За першим дїткненєм тїло Маркиля легко задрожало.

— Спокійно.... лиш спокійно — упоминав лїкар. Зараз всьо мине! — А тихим голосом говорив він дальше: З бідного хлопця виплило за богато крови, як щоби его хльороформувати. Впрочім куля в нїм не дуже глубоко.

Від великого болю з того, що інструмент влїз ему в тїло, прийшов Маркиль знову до памяти і аж зловив зубами за подушку, котру під него підложили, щоби не кричати. Але так був ослаб, що знову зімлїв, заким ще операция скінчила ся.

— От і єсть вже! — відозвав ся лїкар і наставив Феликсови Пренелеви клїщі з кулею. — Сховайте-ж єї добре; бо суть люди, у котрих така памятка богато значить!

Твердому як камінь селяниновi ще нїяка хвиля в житю не порушила так серця, і підчас коли лїкар порав ся то з губкою то з обвязками коло закровавленого і блїдого як смерть Маркиля, то в нїм відзивала ся совість: По правдї, то я мусїв би тут тепер лежати. Але будемо бідного Маркиля так доглядати, що він певно подужає, скоро нам не попсує чого своєю забитою головою. — Отже як, пане доктор, буде можна незадовго їхати домів?

— Як далеко треба вам їхати?

— Три годинй, коли конї будуть іти поволи.

— О везеню ранен го драбинастим возом та ще й по гірских дорогах нема й бесїди. Ідїть тепер в село та пошукайте чотирох сильних паробків о скілько можна однакового росту, а сильних, котрі могли би зміняти ся. Коли знайдете, то рано буде можна его безпечно понести.

За добру годину все вже було готове; скоро сьвіт рушив малий похід, а лїкар обіцяв ся прийти вечером до хутора в черешинї і змінити обвязку.

Блїдий і ледви живий лежав Маркиль на ношах. Він був за слабий, щоби рушити ся, але гадки в нїм ожили: они бігли до Тerenї наперідь тих, що его несли.

Де перед селом камінна дорога виходила з гори на мурований гостинець, стрітила мала громадка, за котрою ішов Феликс Пренель лиш кілька кроків позаду, якогось чоловіка.

— Газдо! — відозвав ся той чоловік тихо, потрутивши его при стрічи незначно.

Феликс Пренель пристанув і хоч ще не було ся добре видко, пізнав одного із своїх „польних коників“.

— Все пішло добре! — сказав він. — Кождий з нас занїс свій сир на безпечне місце, лиш один скотив ся до лому. Тепер вже всї у купця. Але знаєте, хто нам наслав „зелених паничів“ на карк? То Левко нас зрадив!

Феликсом Пренелем аж підкинуло.

— Ми ось стрітили над берегом Дуби Семена; а перед тим не треба таїти ся, він преці все знає. — Гей! — кликнув він до нас — а на вас ще цїла шкіра і кости? Видите, що

— Дирекция ц. к. женьской семинариї учительской у Львові повідомлює, що до 4 класової школи вправ з язиком викладовим польским і до такої-ж школи з язиком викладовим руским приймає учениці до дня 10 вересня с. р.

— Дирекция іспитової комісиї для учителів народних і виділових шкіл у Львові пригадує, що речинець вносити поданя о припущене до іспиту минає з днем 10 вересня с. р.

— Про вчерашні шкільні торжества в Перемишли пишуть нам: Нині відбулось торжественне створене руской гімназиї в Перемишли. Було се подвійне торжество: бо посьвячене будинку, котрий заключає в собі польску і руску гімназию, та отворене сеї послїдної. Торжество випало справдї величаво: розпочав его службою божою епископ Пелеш, відтак слїдувало посьвячене гімназиї епископом Солецким, опісля промовляв Єго Ексцеленция п. Намістник, п. директор С. Пйонткевич, Гр. Цеглиньский, а в імени молодежи уч. Р. Сембратович. В торжестві тім взяли участь представителї всїх властий місцевих, Віцепрез. Ради шкільної кравої п. Божиньский, та радник п. І. Левіцкий. Після торжества розговорював Єго Екс. п. Намістник ввічливо з пп. директорами, а навіть з уч. Сембратовичем, що зробило на молодїж велике враженє. — Подрібнїйше доносять о тім з иншої сторони: Нинї перед полуднем відбуло ся торжественне посьвященє нового будинку для гімназиї польскої і рускої в Перемишли, з чим лучила ся також переміна істнуючих доси рівнорядних кляс руских на самостійну гімназию з руским язиком викладовим. На се торжество прибув Є. Е. п. Намістник ґр. Бадені в товаристві Віцепрезидента кравої Ради шкільної дра Бобжиньского, повитаний на двірци зелїзничім представителями місцевих властий. Торжество розпочало ся в присутности Є. Е. п. Намістника ґр. Баденього, Віцепрезидента кравої Ради шкільної дра Бобжиньского, члена кравої Ради шкільної Ал. Барвіньского, та достойників і представителів місцевих властий, ґенералїциї з комендантом кріпости ґен. Рошковским на чолї, членів Ради повітової під проводом Є. Е. кн. Адама Сапіги і членів Ради міскої. Службу божу відправив перемиский епископ Преосьв. др. Пелеш в спільній авли обох гімназий, а відтак лат. епископ Преосьв. Солецкий виголосив промову і довершив посьвященя будинку. По посьвященю Є. Е. п. Намістник промовив до численно зібраної молодежи обох гімназий, пригадуючи їй обовязки, а в кінци своєї промови підніс, що вибудоване шкільного будинку для обох гімназий польскої і рускої, не есть лише случайне, але се вислїд системи принятої нашими властями шкільними, щоби молодїж польска і руска, побираючи науку під спільним дахом, памятала що має спільну вітчину і що в любві і згоді має виховувати ся і образувати ся, а відтак дїлати. — Відтак промавляли оба директори гімназиї польскої і рускої, констатуючи згоду і мир між учениками обох народностий в перемиских гімназиях а заразом висказуючи живі чувства вдячности для Є. В. Цїсаря як за утворене окремої руской гімназиї так і за новий будинок шкільний. При кінци тих промов кождий з директорів підніс оклик в честь Є. В. Цїсаря, повторений зібраними трикратно з одушевленєм. В тім самім дусї що управителї заведень промавляло відтак двох учеників гімназиї польскої і рускої — почім уся молодїж заспівала народний імн. Відсьпіванєм імну закінчило ся то гарне торжество. П. Намістника, опускаючого авлю, працала молодїж грімкими окликами.

— З Коломиї пишуть нам: В недїлю дня 8 вересня устроюють члени „Міщаньскої читальнї“ аматорске представлене театральне. Буде відограна 3-дїєва народна оперета Данила Млаки „Пан Мандатор“. Початок о 7-ій годинї вечером. Цїни місць: Перворядні фотелї 1 зр., другорядні 70 кр., крісла 50 кр., дальші 30 кр., партер 25 кр., ґалерия 15 кр. Міщани, селяни і войскові рядові платять 10 кр. — *І. О.*

— Про вибух в нафтовім закопі в Східници — о котрім ми вчера згадували — доносять зі Східниці такі близші подробиці: При дорозї зі Східниці до Кропивника нового есть нафтовий закіп на обширній полянцї около 8.000 квадр. метрів, окружений від всходу, півночи і заходу горбками. В тім закопі, верченім на канадийский лад, замічено перед кількома днями сильні вибухи ропи і ґазів, так, що дня 30 серпня треба було закіп замкнути. Дня 31 серпня були при закопі: управитель руху Станїслав Романовский, вертник Володислав Банах, два его помічники і пятьох робітників та два сини властителя закопу Леонарда Вишневского. Постановлено отворити закіп, щоби дальше вести роботи. В хвили, коли вертник і его помічники вийшли до вертничої вежі, аби отворити руру, наступив вибух, від котрого займили ся ґази на цілім просторі копальнї. Вертник Банах погиб на місци, его помічники Борек і Забава, пятьох робітників і оба сини Вишневского дізнали тяжких попарень. Борек і Забава померли по кількох годинах. Першої помочи попареним уділив окружний лїкар др. Теннер. На місце страшного нещастя прибув небавом п. староста Свитальский. Ранених відвезено зараз до шпиталю галицкого банку кредитового. Лїкарі орекли, що з попарених помруть імовірно молодший син Вишневского і робітник Тома Чех. Причина вибуху не пояснена, однако не здаеть ся імовірною поголоска, немов би вибух викликало курене папіроса, бо се строго заборонено. Знатоки припускають, що воздух над площею копальнї, окруженою горами, був пересичений ґазами, котрі могли запалити ся від машини, положеної о 30 метрів від закопу. Сила вибуху була так велика, що в будинках в Кропивнику о 3 кільометри затрясли ся шиби в вікнах, а гук подібний до грому чути було аж в Бориславі.

— Смерть від шпильки. Страшна пригода лучила ся дня 28 серпня в селї Тереблївцї на Буковинї. Молода селянка Аниця Шепанюк пестила свою півторарічну дитину і притиснула єї до груди. Нагле побачила, що дитина не живе. Показало ся, що мати мала вняту в кафтанї шпильку, котра вбила ся в бік дитини так нещастно, що досягнула серце і спровадила зараз смерть. Розпука неосторожної жінки була в першій хвили так велика, що хотїла відобрати собі житє, однак сусїди перешкодили їй. Ся пригода нехай буде перестерогою для жінок, що часто впинають в одежу голки і шпильки.

— З Нароля пишуть нам: Фантова льотерия, що мала відбути ся в Нароли в користь фонду на будову церкви в Крипци, відложена до 1896 року в лїтї, з причин він комітету независимих.

— Страшна катастрофа лучила ся при кінци минувшого місяця в притулку для богомільців в Робердоне недалеко Турина в Італії. Одного дня було в тім притулку, в однїй великій сали на першім поверсї, 400 жінок, що ішли на відпуст до Риму. В ночи одна з жінок хотїла очистити нафтову лямпу, що дуже коптїла. Нещастє хотїло, що лямпа упала на поміст, покритий соломою. В однїй хвили солома стала горіти, а жінки наполохані кинули ся гурмою до дверий і до вікон. Але двері були замкнені на ключ, а у вікнах були сильні зелїзні решітки. Нещастні женщини бігали як божевільні по комнатї, аж перегорів поміст і запав ся з ними на долину, звідки часть їх змогла уратувати ся. Число жертв обчисляють на сто; лише з одної громади Понте погибло 27 жінок.

Телєграми.

Будиєвицї 4 вересня. Є. Вел. Цїсар надав бурмістрови Кнайсе ордер Франц Йосифа, а заступникови бурмістра Ташекови золотий хрест заслуги з короною.

Льондон 4 вересня. В Палатї послів заявив Курцон, що відповідь Туреччини на предложенє держав в справі реформ вірменьских є невдоволяюча. Нїмеччина, Австро-Угорщина і Італія не приступили до союза держав домагаючих ся реформ у Вірменії, але суть прихильні сїй справі і давали відповідну раду Туреччинї.

то значить фальшивий товариш! Я видів нинї перед полуднем, як Левко Тонин щось потайком розмавляв з зеленими паничами, так і думаю собі — щось в тім є! Коли пес пристане до вовка, ти мисливому біда! Я лиш два слова зачув: лїм та Мартинове пасовиско. — А що ви, ґаздо, на то? Хиба не так? Я гадаю, що Семен добре чув.

— Таж Левко нїчого не знав о нашім плянї — відповів Феликс Пренель ще сумнїваючись.

— Може бути. Але коли була бесїда, що треба его порадитись, то міг один або другий сказати ему, о котрій порі і котрою дорогою будемо іти.

— Але бо й в вас довгоязикі баби! — відповів Пренель. — Видите, що ви наробили! Через то, що не умієте задержати язика за зубами, бідного Маркиля мало таки на смерть не застрілили!

Феликс Пренель не міг таки позбути ся свого зворушеня, хоч ему була на гадцї не так небезпечність, в якій знайшов ся Маркиль, як то, що щастем ему нїчого не стало ся.

Сонце осьвічало вже від довшого часу соснові вершки, коли мала громадка вийшла на полянку, від котрої вже недалеко було до хутора в черемшинї.

— Я піду наперед і дам знати Терени, щоби она не дуже перепудила ся — сказав Феликс Пренель.

Тереня вже від самого досьвіта дожидала неспокійна свого батька, а тепер вийшла на обійстє его виглядати.

— Прецї раз приходите! А я так чогось побоювала ся о вас! — сказала она та з радости обняла его за шию.

Того Пренель не сподївав ся — вже давно его донька так не обнимала его. Мимо волї мусів він подумати: Поцїлувала мене послїдний раз того дня, коли я Маркиля відправив, а поцїлувала знову перший раз нинї, коли я его привів!

— От і вернув ся — сказав він та взяв Тереню за руку і повів єї на противний конець обійстя, щоби не видїла, як прийдуть люди з ношами. — Як бачиш, я вийшов цїло, але сим разом не все пощастило ся!

— Що-ж стало ся? Кажіть, яке стало ся нещастє! Може забрали цїлий віз? Ой тату, коби ви знали, яке менї ненавистне то пачкарство! Коби ви вже раз его покинули!

— Та нїчого не забрали, Тереню, анї воза, анї того, що було на возї; але когось ранили, і то такого, що я би був нїколи не сподївав ся, що колись сам приведу его назад до нашого дому.

Тереня лиш видивила ся і зблїдла. Батько єї зровумів то питанє, яке проявило ся в єї очах.

— Так, то він; то Маркиль — сказав він.

— Не жиє — крикнула она і оперла ся об мур.

— Ну, ще так зле не єсть, будемо его доглядати....

Але она вже его не слухала, бо в сїй хвили наднесли Маркиля. Тереня здержуючи на силу свое зворушенє приступила до ношів і нахилила ся до них.

— Бідний мій Маркилю!

Він усьміхнув ся.

— Ой панно Тереню, то так мило вернути назад домів — відозвав ся він слабим голосом — але я волїв би був, щоби мене не несли.

Альвіна прибігла й собі з голосним криком здивованя.

— А він же був на війнї? — відозвала ся она.

— Цить! — відповіла Тереня — не роби крику, Альвіно. Ходи, постелимо ему борзенько у великій коморі, там так холодно, що аж любо!

(Конець буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.